

In vogelvlucht

Van het ene filmdecor
in het volgende

Sfeer aan
de Ouse

A wee
dram ...

Gedooftde
vulkaan

Edinburgh

Do as the
Romans did

Hadrian's Wall

Lake District

Expeditie
Schotland

Route 500

Clans en Outlander

Inverness

Tea, scones &
clotted cream

Tolkien-
landschap

Skye

Ruim 300 ruige
toppen

Yorkshire Dales

York

Pony's
in de
Pennines

Groene long en tudorpaleizen

Peak District

Liverpool

Havenstad en
muziektempel

Snowdonia N.P.

Serviezen heb
je nooit genoeg

Stoke-on-Trent

Shakespeare, wie
anders?

Stratford-upon-Avon

Beleef de
colleges met Morse

Oxford

Cotswolds

Romantiek
ten top

Bath

Eeuwen maritiem
verleden

Portsmouth

Papegaaiduikers

Pembrokeshire Coast

De Armada en
de Mayflower

Torquay

Plymouth

Land's End

Tuinen

Londen: mode-
en museumstad

King's College

Cambridge

Canterbury
Kathedraal als
plaats delict

Uitgaansstad
bij uitstek

Brighton

Groot-Brittannië — we hoeven Het Kanaal maar over te steken en we belanden in een andere wereld! We vliegen er even overheen, over een eindeloze kustlijn, adellijke domeinen, ruige bergtoppen en steden vol vertier.

Van hot naar her

Bevindingen — tradities spelen een grote rol en het verleden is stevig in het heden verankerd. Dat zie je in het straatbeeld en als je achter de deuren kijkt.

Erfgoedtrots

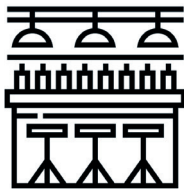
De weelde van de 18e eeuw, het technisch vernuft van oude kathedralen, de aandacht voor ambacht en kunstnijverheid maken het ronduit genieten voor wie hier nostalgie en geschiedenis zoekt. Overal zul je mensen tegenkomen die je met kennis en trots op details wijzen.

Extra leuk met kinderen

Voor de jongste kinderen scoren de aquaria en dierenparken. Een iets ouder kind wil vast een bezemsteel-workshop in *Harry Potter*-kasteel Alnwick, fossielen zoeken aan de verrassende Jurassic Coast, of de sporen volgen van de Vikingen en de Romeinen. Slapen in een boomhut of een yurt – het is niet alleen voor kinderen ...

Wandelen

Voor iedereen zijn er mooie wandelroutes te vinden. Kies uit kust, bos of heide en al dan geen grote hoogteverschillen: de meeste hoogtemeters maak je in Schotland en in het Lake District. Je kunt ook kuiertochten maken in een mooi aangelegd landschapspark, met kunstwerken of (witte) herten. Sommige aantrekkelijke natuurgebieden bevinden zich in de directe nabijheid van steden. Zoals de South Downs tussen Brighton en Southampton, Brecon Beacons bij Cardiff, de Yorkshire Dales bij York en Leeds, en het Peak District bij Manchester. Of maak het hoofd echt leeg tijdens een langeafstandswandeling: het Hadrian's Wall Path of het South West Coast Path bijvoorbeeld.

De pub om de hoek. Zeker niet per se om het drankje, even een hapje eten, maar ook: mensen kijken, een praatje maken.

De kust

Van fjord tot zand- of kiezelstrand, van boulevard tot klippenkust, de in totaal 30.000 km lange kustlijn is buitengewoon gevarieerd. Je kunt er uitwaaien of beschutting zoeken in een baai. Sommige plekken deel je met tientallen zeerobben of duizenden vogels. Je kunt de zon zien opkomen of in zee zien zakken.

Picknicken

Niet vergeten mee te nemen: de picknickmand of in elk geval wat bestek en een tafelkleedje. Of maak dat je eerste vakantie-souvenir. Op veel plekken koop je heerlijke streekproducten: een bakje vulken, een warme Cornish pastry of verse scones met clotted cream ...

Eilandgevoel: 'In Groot-Brittannië ben je nooit verder dan 110 km van de kust'.

Landhuizen met verhaal

Het grootste probleem in Groot-Brittannië is het kiezen uit het enorme aanbod landhuizen en tuinen. Voor het bezoek aan tuinen bieden de seizoenen de helpende hand: naar arboreta ga je in het vroege voorjaar en de herfst, de cottagetuinen zijn in de zomer op hun mooist. Misschien ben je nieuwsgierig naar de decors van series als *Downton Abbey*, *The Crown*, *Inspector Morse*, *Victoria*, *Outlander* of *Bridgerton*? Je komt tal van locaties in deze gids tegen. Of wil je naar de kastelen en landhuizen waar de royals en adellijke families nog daadwerkelijk wonen? Daarvan zijn er ook genoeg.

Londen

Mode- en uitgaansstad — ook buiten de catwalks en de talloze theaters is er veel te beleven in Londen. Treed in de sporen van *The Crown* en *Bridgerton* en ga op zoek naar de ware geschiedenis.

blz. 21

Tate Britain

Allereerst bezoek je dit topmuseum voor de grote meester: William Turner. Tot de Britse trots behoren ook Reynolds, Stubbs, Constable, Holman Hunt, Burne-Jones, Francis Bacon en David Hockney.

blz. 23

Fashion District

Elk zichzelf respecterend modehuis heeft minstens één filiaal in Londen. Ook Selfridges en Harvey Nichols zijn ware modeparadijzen, met designer-afdelingen. De Central St Martins College of Art & Design levert een gestage stroom jonge ontwerpers.

De (rode) dubbeldekker mag en zal niet verdwijnen.

Erin duiken

blz. 31

Victoria

Alom kom je de naam van de machtige 19e-eeuwse koningin tegen, maar op haar best in het V & A Museum.

blz. 20

Covent Garden

Het aanbod winkels en eetgelegenheden in Londen doet je duizelen ... als je het even niet weet: hier zit je altijd goed.

blz. 41

O2

De O2-arena is gebouwd onder de Millennium Dome en ontvangt van wereld(pop)sterren tot de ATP-tennisfinales.

blz. 44

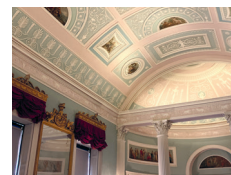
Hampton Court Palace

Of toch eerst naar Kensington of Buckingham Palace? Treed binnen in de paleizen van royals – van tudortijden en William & Mary tot de Georgian dynastie.

blz. 40

Greenwich

In het vorstelijke, groene heuvelpark ontdek je volop moois en je ziet de stad eens van een andere kant.

blz. 38

Kenwood House & Garden

Schitterend voorbeeld van een adellijk buitenverblijf in de late 19e en vroege 20e eeuw, vol verhalen in gangen en zalen. Oude meesters, een collectie miniaturen, schoengespens en dan ook nog een heerlijk park.

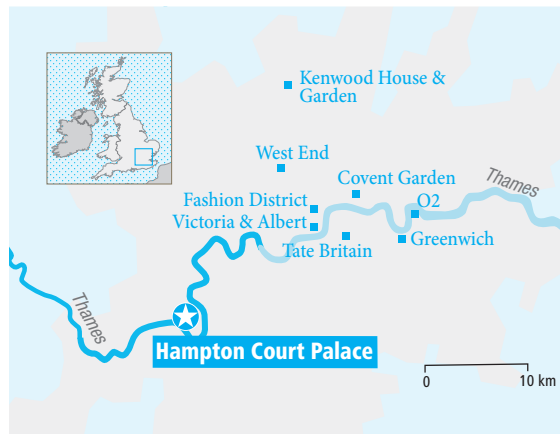

blz. 23

Showtime

Met zoveel theaters en zalen is er altijd iets te vinden naar jouw smaak als het gaat om voorstellingen. Nu nog kiezen ... De nieuwste shows zijn vaak al lang van tevoren uitverkocht maar ook *second best* is uitstekend. De entourage alleen al is om van te genieten, met de oudste theaters in West End.

De wisseling van de wacht, een ritueel in een ritueel.

Het openbaar vervoer in Londen is vol variatie. Treinsporen lopen tussen hoogbouw, over de Theems en dan weer ondergronds. Er gaan boten en een kabelbaan. En de dubbeldekker-bussen rijden nog volop!

beleven

Theems en theater, mode en musea

L

Londen is enorm uitgestrekt, maar het openbaar vervoer tussen de deelgemeenten en wijken is er uitstekend. Toeristen gaan zeker naar Piccadilly Circus of Trafalgar Square. Westminster is het centrum van de politieke en religieuze macht, en heeft een zeer uitgebreid winkeldomein. Behalve de koninklijke residenties Buckingham, Kensington en wat buiten de stad gelegen maar goed bereikbaar Hampton Court, zijn er in de stad en randgemeenten nog meer bezienswaardige huizen en domeinen, vele daarvan met bijzonder historisch en cultureel erfgoed. Kensington en Hyde Park vormen één groot groengebied; ten noorden daarvan liggen Regent's Park en Hampstead Heath en in het zuidoosten heeft Greenwich veel groen.

Willem in Westminster

De Romeinen streken in het jaar 43 neer op de zompige oevers van de Theems. In korte tijd werd deze plek een belangrijke haven en de hoofdstad van het Romeins-Britse Rijk. Na de komst van Willem de Veroveraar, de eerste vorst die in Westminster Abbey werd gekroond, nam de expansie een ware aanvang. De latere

TER ORIËNTATIE

Ligging: naar Londen reis je met de trein, het vliegtuig of de bus. Auto's laat je het beste in een van de voorsteden, gezien de kostbare milieuheffing en parkeerkosten.
Internet: visitlondon.com, secretldn.com
Vervoer: voor gebruik van bus, trein en metro zijn behalve enkele ritten ook dag- en weertickets te koop. Je kunt met je betaalpas in- en uitchecken, maar ook de OysterCard waarop je zelf saldo laadt kan worden gebruikt. De River Bus en de Cloud Cable Car tussen de Royal Docks en Greenwich vallen onder Transport for London, tfl.gov.uk

middeleeuwen brachten de pest, branden en oorlogen. Van de historische stad is desondanks nog veel bewaard gebleven.

Rijk verleden

Hoewel de kloof tussen arm en rijk ook toen erg groot was, zien we nog veel getuigenissen van de weelderige 18e en 19e eeuw. De adel, fortuinlijke ondernemers en kunstenaars lieten een enorme erfenis aan huizen en de meest uiteenlopende kunstwerken achter.

Londen

Korte inleiding

Londen, met stip de bezienswaardigste stad van het land. Zoveel kunst in zoveel musea vind je nergens. Wentel je in de nostalgie en verhalen van voorbije eeuwen. En in een paar stappen ben je uit het verleden in het heden, met de laatste trends op het gebied van mode en design.

Westminster & West End

Op nummer 1

Dit is de toeristenwijk bij uitstek, met de parlementsgebouwen, Westminster Abbey en de Big Ben. Met The Mall als de befaamde paradedraat voor Buckingham Palace. De wijk West End staat in Londen synoniem voor uitgaan: podiumkunsten, film en restaurants, met een zeer grote concentratie rond Covent Garden, Strand en Soho. Het winkeldomein strekt zich tot aan Oxford Street uit.

Trefpunt

Het levendige **Trafalgar Square** ① is topdruk op oudejaarsavond. Het hele jaar sta je oog in oog met Lord Nelson, ter nagedachtenis van diens dood op zee in 1805 bij Trafalgar, op een 60 m hoge zuil. Aan de noordoostkant van het plein staat de **St Martin-in-the-Fields** ②, de kerk van het befaamde huisorkest; geregeld zijn er lunchconcerten en in de **crypte** ① is een café. 's Zomers is het (openlucht) Café in the Courtyard open.

Een groot deel van Trafalgar Square wordt in beslag genomen door de **National Gallery** ⑤ en de **National Portrait Gallery** ⑥ (zie blz. 21).

St Martin-in-the-Fields, 10-17 uur (sommige dagen tot 19 uur), wo. 14.30 uur Church Tour, op vr. lunchconcerten, Café vanaf 11 uur

Verdere verkenning

Verder noordwaarts ben je op Leicester Square al duidelijk in de entertainmentwijk. Het plein wordt geregeld groots ingericht voor presentaties van nieuwe shows en films, en je ziet er standbeelden van iconen als Harry Potter, Mr Bean en Mary Poppins. Ten noorden van het plein is de **Notre-Dame-de-France** ③ een kort bezoekje waard vanwege de muurschilderingen van schrijver/cineast en beeldend kunstenaar Jean Cocteau (1889-1963); ze verbeelden de Maria-Boodschap en Maria aan de voeten van Jezus aan het kruis.

Taartjestijd? Loop dan door naar **Maison Bertaux** ②, een bijzondere patisserie met Franse roots, sinds 1871 een favoriet adres voor zoetekauwen.

Koninklijke residentie

Buckingham Palace ④ is van de residenties van het Britse koningshuis een belangrijke ceremoniële ontvangstlocatie. George III kreeg het in 1761 in bezit en na verbouwing en uitbreiding trokken koningin Victoria en prins Albert er in. Van de 775 vertrekken kan er een twintigtal worden bezocht, de verwachting is dat meer van het paleis na verbouwing voor breed bezoek toegankelijk

BLOOMSBURY

Ten noorden van Leicester Square ligt de universiteitswijk Bloomsbury, met mooie huizen en nog opvallend veel boekwinkels. De wijk trok illustere personen als de econoom John Maynard Keynes en schrijfster Virginia Woolf – die met een select groepje literaire en elite buurtgenoten de Bloomsbury Group oprichtte. Werken van dit genootschap zie je onder meer in het Somerset House (The Courtauld).

Culinaire woordenlijst

Algemeen

voorgerecht	starter
soep	soup
hoofdgerecht	main course
nagerecht	dessert
bijgerecht	trimmings, side dish
dagschotel	meal of the day
mes	knife
vork	fork
lepel	spoon
glas	glass
fles	bottle
zout/peper	salt/pepper
suiker/zoetstof	sugar/sweetener
ober/serveerster	waiter/waitress

Bereidingswijzen

battered	gefrituurd in een deegjasje
boiled	gekookt
breaded	bakken met droge paneerlaag
deep fried	gefrituurd
fried	gebakken, vaak gepaneerd
garnished	gegarneerd
grilled	gegrild
hot	erg warm, of: pikant
pickled	in het zuur
rare/medium rare	rood/rosé (vlees)
roasted	gebakken in de oven
smoked	gerookt
stuffed	gevuld
well done	doorbakken (vlees)

Ontbijt

baked beans	witte bonen in tomatensaus
bacon and eggs	eieren met spek
black pudding	bloedworst
boiled egg	gekookt ei

cereals	ontbijtgranen
fried eggs	spiegeleieren
haggis	Schots recept van gekookt (schaap) orgaanvlees/gehakt
jam	jam
marmalade	marmelade
poached eggs	gepocheerde eieren
porridge	havermoutpap
rolls	broodjes
sausage	worstje
scrambled eggs	roerei

Vis en schaal- en schelpdieren

bass	baars
cod	kabeljauw
crab	krab
eel	paling
fish-and-chips	kabeljauw of schelvis met frieten
flounder	bot
haddock	schelvis
halibut	heilbot
herring	haring
lobster	kreeft
mussels	mosselen
oyster	oester
plaice	schol
prawns	grote garnalen
salmon	zalm
scallops	sint-jakobsschelpen
shellfish	schaaldieren
shrimp	garnalen
sole	zeetong
swordfish	zwaardvis
trout	forel
tuna	tonijn

Vlees en gevogelte

bacon	(ontbijt)spek
beef	rundvlees
chicken	kip
chop/cutlet	lapje/kotelet

duck	eend
goose	gans
lamb with mint sauce	lamsvlees met muntsaus
meatloaf	gehaktbrood
minced meat	gehakt
pie	pastei, gevuld met vlees en/of groente
prime cut	malse biefstuk
rabbit	konijn
spare ribs	varkensribbetjes
stew	stoofschotel
turkey	kalkoen
veal	kalfsvlees
venison	hert
wild boar	wild zwijn

Groenten en bijgerechten

beans	bonen
cabbage	kool
carrot	wortel
cauliflower	bloemkool
cucumber	komkommer
french fries	dunne friet
garlic	knoflook
gherkin	augurk
hash browns	gebakken aardappelen
lentils	linzen
lettuce	sla
mash(ed potatoes)	aardappelpuree
mushroom	champignon
pepper	paprika
onion	ui
peas	erwten
pickle	tafelzuur

Nagerechten en fruit

apple	appel
apricot	abrikoos
blackberry	braam
cantaloup	suikermeloen
cherry	kers
fig	vijg
grape	druif
lemon	citroen
lime	limoen

melon	honingmeloen
orange	sinaasappel
peach	perzik
pear	peer
pineapple	ananas
plum	pruim
raspberry	framboos
rhubarb	rabarber
strawberry	aardbei

Kaas

cheddar	pittige kaas
cottage cheese	hüttenkäse
curd	kwark
goat's cheese	geitenkaas

Desserts en gebak

apple pie	appeltaart
brownie	chocoladecakeje
clotted cream	ingedikte room (voor bij scones)
cream	(slag)room
muffin	rond cakeje
pancake	pannenkoek
pastries	gebak
scone	zoet broodje (voor bij de thee)
waffle	wafel

Dranken

ale	amberkleurig bier
cider	appelwijn
coffee	koffie
decaffeinated/decaf	caffeinevrij
lemonade	fris, limonade
ice cube	ijsklontje
iced tea	ijsthee
juice	sap
lager	pils
light beer	alcoholarm bier
liquor	gedistilleerd
mineral water	mineraalwater
red/white wine	rode/witte wijn
sparkling wine	mousserende wijn
spirits	sterkedrank
stout	donker bier
tea	thee